

Kmetijski inštitut Slovenije

Agricultural Institute of Slovenia

1001 Ljubljana, Hacquetova ulica 17, SLOVENIJA, p.p. 2553,

Tel. +386 1 / 2805 262, Fax +386 1 / 2805 255, E-mail: kis@kis.si

Poslanskim skupinam v Državnem zboru
Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje
Vladi RS
Ministrstvu za kmetijstvo in okolje
Ministrstvu za infrastrukturo in prostor
medijem

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	12-06-2012	
Šifra:	720-03/12-2/16	
Povezava:		
EPA:	355-V1	EU:
Sign. Zil.:		
Kratice:		

Ljubljana, ponedeljek, 11. junij 2012

Poziv za ohranitev bistva in dopolnitve zakona ZKZ-C in iskanje trajnostnih razvojnih možnosti

V letu 2011 sprejete dopolnitve Zakona o kmetijskih zemljiščih (ZKZ) so bile nedvomno korak v pravo smer za ohranitev kakovostnih kmetijskih zemljišč v Sloveniji. Z ZKZ uvedena odškodnina za spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča presega ozek namen zaščite kmetijskih zemljišč saj predstavlja pomemben instrument trajnostnega prostorskega razvoja. O tem ni deljenih mnenj stroke; zakon je bil pripravljen v sodelovanju kmetijske stroke in strokovnjakov prostorskega načrtovanja.

Ne polnih 12 mesecev po sprejemu tega pomembnega zakona je skupina poslancev v Državni zbor vložila dopolnila zakona za spremembo zakona o kmetijskih zemljiščih, ki med drugim odpravljajo ključni instrument ZKZ - odškodnine za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč.

Slovenija v zadnjih dvajsetih letih izgublja nesorazmerno velike površine kmetijskih zemljišč, v veliki meri tistih najkakovostnejših. Mnogo teh izgub bi bilo možno preprečiti s pazljivim prostorskim načrtovanjem v smeri racionalne rabe naravnih virov in trajnostnega razvoja. Bistvo trajnostnega razvoja je smiselna in namenska raba prostora, ohranjanje rodovitnosti in trajnostna raba najboljših kmetijskih zemljišč ob hkratnem usmerjanju razvoja na manj kakovostna zemljišča. Ni potrebno posebej navajati površin izgubljenih najkakovostnejših zemljišč; podatki so znani in so bili že mnogokrat predstavljeni.

Dopolnitve ZKZ v letu 2011 so bile med drugim uvedene, ker se v Sloveniji soočamo z izjemno majhno površino kmetijskih zemljišč na prebivalca. Površina približno 830 m² na prebivalca ne omogoča prehranske varnosti.

Ocenjujemo, da je pobuda za spremembo ZKZ, ki odpravlja odškodnino za spremembo namembnosti, sicer lahko dobronamerna poteza, vendar premalo preiščljena in kot takšna predstavlja korak nazaj in ima lahko resne posledice za prehransko varnost Slovenije in za kmetijstvo kot gospodarsko panogo. Slovensko kmetijstvo ni samo sebi v namen, saj ob svoji osnovni nalogi – t.j. pridelavi kakovostne hrane za domače prebivalstvo, izvaja tudi številne druge za družbo pomembne naloge. Vladna strateška usmeritev v sonaravno pridelavo hrane in boljše varovanje okolja zahteva več kakovostnih zemljišč, kot jih imamo, nikakor pa ne dopušča nadaljnega zmanjševanja površine teh zemljišč.

Ohranitev in nadaljnji razvoj slovenskega kmetijstva sta odvisna od številnih dejavnikov in v največji meri od razpoložljivosti kmetijske zemlje. V kolikor se bodo površine kmetijskih zemljišč še naprej zmanjševale, bomo prebivalci Slovenije še bolj odvisni od uvožene hrane. To bomo kupovali v trgovinah z velikimi parkirišči, pogosto zgrajenih na najboljših njivah. Nadaljevanje izgubljanja in pozidave kmetijskih zemljišč v osnovi vodi v odvisnost od uvožene hrane in vzdrževano kmetijstvo.

Spodaj podpisani sodelavci Kmetijskega inštituta Slovenije ocenjujemo, da je predlog sprememb ZKZ in ukinitve odškodnine za spremembo namembnosti zemljišč premalo preiščljena poteza, ki bo v temeljih izničila dosežke ZKZ-C. Nedvomno bo povzročila nadaljnjo erozijo najboljših kmetijskih zemljišč in s tem netrajnostni razvoj, slabšo kakovost življenja v Sloveniji in predvsem negotovo prihodnost na področju prehranske varnosti.

Iskanje razvojnih možnosti in trajnostni razvoj

Razvojne možnosti moramo iskati in omogočati v okviru odgovorne rabe prostora. Ta se izraža predvsem v ohranitvi sprejetih ukrepov in dopolnitvi z novimi ukrepi kot na primer:

- V ZKZ-C odpraviti pomanjkljivosti v zvezi z odškodninami za spremembo namembnosti, ki so se pokazale med izvajanjem;
- Usmerjanje razvoja mest v svoj notranji razvoj (boljša in racionalnejša izraba praznega prostora v mestih, sanacija in ponovna uporaba zemljišč v mestih, ipd.);
- Ukrepe za zaokroževanje naselij in preprečevanje razpršene gradnje (le-ta posledično zahteva gradnjo dodatnih prometnic, povečuje promet in s tem porabo časa ter onesnažujejo zaradi nezgrajene komunalne infrastrukture, ...);
- Dopolnitev sistema odškodnin za spremembo namembnosti zemljišč tako, da se:
 - pomembno poveča davčno breme za pozidana zemljišča, ki ne služijo več svojemu namenu (npr. opusteli industrijski objekti) in za druga degradirana zemljišča znotraj naselij;
 - ohrani odškodnino za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč, ki naj ostane vezana na kmetijsko in okoljsko kakovost tal;

Kmetijski inštitut Slovenije

Agricultural Institute of Slovenia

1001 Ljubljana, Hacquetova ulica 17, SLOVENIJA, p.p. 2553,

Tel. +386 1 / 2805 262, Fax +386 1 / 2805 255, E-mail: kis@kis.si

- izdelavo prostorskih aktov občin usmerja s kriteriji racionalne in namenske rabe zemljišč; kriterije je potrebno dopolniti in uravnotežiti;
- izdelajo in v sistem odškodnin vključijo merila prostorsko racionalne gradnje (gradnja v višino, preprečevanje nesorazmerno velikih parkirišč in dodatnih prometnic, ipd.).
- Vzpostavitev nacionalnega informacijskega sistema kakovosti kmetijskih zemljišč sd kakovostnimi in namenskimi informacijami o najboljših zemljiščih kakor tudi tistih, primernih za gradnjo oz. razvoj drugih sektorjev;
- Dosledno varovanje najboljših kmetijskih zemljišč.

Usmeritve in zgledi v EU

Varovanje in racionalna raba kakovostnih zemljišč je tudi ena ključnih usmeritev EU. Med strategijami in usmeritvami na področju varovanja tal in trajnostne rabe zemljišč naj omenimo zadnji *Časovni okvir za Evropo, gospodarno z viri* (2011) , ki kot pomemben cilj EU določa ničelno neto pozidavo zemljišč najkasneje do leta 2050. Pri tem velja omeniti, da želi Nemčija na nacionalni ravni ta cilj doseči leta že 2025, gospodarsko in okoljsko zelo uspešna zvezna dežela Baden-Wuerttemberg pa leta 2016.

Poziv za ohranitev bistva in dopolnitve zakona ZKZ-C in iskanje trajnostnih razvojnih možnosti

Po našem mnenju s predlaganimi ukrepi ne bomo rešili gospodarstva, niti stanovanjskih težav ter infrastrukture, bomo pa nepovratno dodatno izgubljali najkakovostnejša ter hkrati za okolje najobčutljivejša zemljišča.

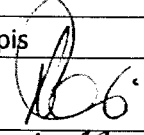
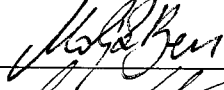
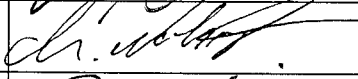

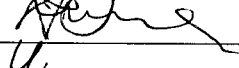

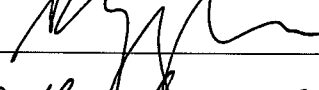
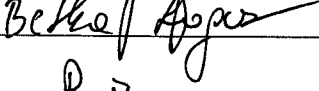

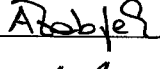
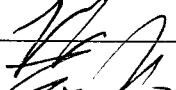

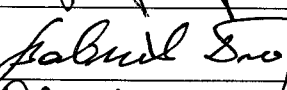
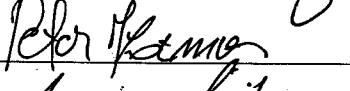
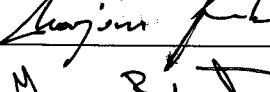
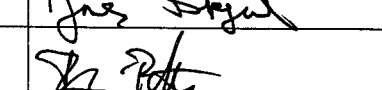
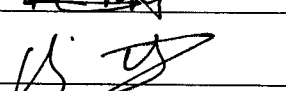
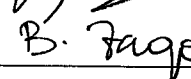

Spoštovani

predlagatelji sprememb ZKZ-C, poslanci Državnega zbora in Vlada RS in stroka, pozivamo vas, da ne hitimo. Skupaj dopolnimo ZKZ-C in ohranimo ključni inštrument zakona - odškodnino za spremembo namembnosti KZ in hkrati začnimo z aktivnejšo nadgradnjo zakonodaje v smeri, kot jo vodijo druge gospodarsko uspešne države EU, Evropski Parlament in Evropska komisija.

Raziskovalci Kmetijskega inštituta Slovenije

Priloga: Podpisniki poziva

Priloga: podpisniki poziva

	naziv, Ime in Priimek	podpis
1	dr. Borut Vrhovc	
2	BEN MOLJK	
3	Mitja Nakrst	
4	MARJETA REBEC	
5	ELVA ŠUSTAR VOZNE	
6	BOJIS KOKUZA	
7	Matej Unapič	
8	DR. GREGOR UREK	
9	mag. BETKA LOGAR	
10	Povše Valentina	
11	KLOPČIČ MIHAEL	
12	MARIJA ŠTAR	
13	ANDREJA ŽABJEL	
14	JANKO VERBIČ	
15	JOŽE VERBIČ	
16	TOMAŽ VERNIK	
17	DRAGO BABNIK	
18	PETER KOZMUS	
19	MARIJAN ŠINKOVEC	
20	JANEZ BERGANT	
21	Peter Podgoršek	
22	MATY ŠTOPAR	
23	Barbara Zagorc	

	naziv, Ime in Priimek	podpis
24	TOMAŽ CUNJER	Tomaž Cunjer
25	MOJCA PIPAN	Pipan
26	dr. Mojca VIRŠČEK MARN	Viršček Marn
27	ANA SORTEK GRIMŠIČ	Ana Sortek Grimšič
28	KRISTINA UGRINOVIČ	K. Ugrinovič
29	MOJCA ŠKOF	Škof Mojca
30	TOMAŽ PERPAR	Tomaž Perpar
31	GOŠ ZIDARIČ	Goš Zidar
32	MARKO MECHORA	Marko Mechora
33	METKA ŽERJAV	M. Žerjav
34	LILI MARINČEV	Lili Marinčev
35	JANEZ SUŠIN	Janez Sušin
36	ANDREJA VANZO	A. Vanzo
37	META ZEMLIČ	Meta Zemlič
38	TOMAŽ ŽNIDARŠIČ	Tomaž Žnidaršič
39	ROMANA RUTAR	Rutar
40	SARJA VOJK	Sarja Vojk
41	ALUNZA RUNDOLC	A. Rundolc
42	MATEJ BEDRAC	Matej Bedrac
43	MARIETA PINTAR	Marieta Pintar
44	TOMAŽ POJE	Poje
45	ANDREJ SIMONČIČ	Andrej Simončič
46	JURJE KOLARIČ	Jurje Kolarič
47		
48		